

San Pablo Corinto

vʉ'ejoopo pa'inare jo'e chʉ'o tocha saosi'ea'me

Chʉ'o saosi'ea'me

1 ¹Chʉ'u, Pablo, Diopi chiiʉna Jesucristo saosi'kʉpi mai majapāiʉja'iʉ Timoteona'me ija'ova utija'ova tocha saomʉ mʉsanʉkonare Corinto vʉ'ejoopo pa'inare Diore cuasakuanupʉ pa'inare, ūcuachi'a Acaya cheja si'achejñā pa'inare Repaʉ neenare. ²Mai Ja'kʉ Dios, Maire Paakʉ Jesucristona'me mʉsanʉkonare rʉa re'oja'che cho'okaiʉ paaʉ, re'oja'che paapʉ chini.

Pablo cu'ache ti'jñecojñosi'ere kʉamʉ

³ Maire Paakʉ Jesucristo Pʉka'kʉre Diore pojojʉ, “Re'orepamʉ, Ja'-kʉ”, chijʉ pañu. Mai Ja'kʉjekʉ maire oikʉ'mʉ Repaʉ. Diojekʉ maipi oito mai rekoñoā si'arʉmʉ chʉrokaikʉ'mʉ. ⁴Maini cu'ache ti'jñekʉna maipi oito mai rekoñoā chʉrokaikʉ'mʉ Repaʉ, ūcuaja'che maipi che-kʉnani cu'ache ti'jñecojñojʉ oinani chʉromasia'jʉ chini, maire Repaʉ chʉrocheja'che chʉrojʉ paapʉ chini. ⁵Jā'ajekʉna maini Cristo'te cu'ache ti'jñesi'eja'che rʉa cu'ache ti'jñekʉna maipi oito mai rekoñoā Ūcuauji chʉrokaimʉ. ⁶Chʉkʉna mʉsanʉkonani Dios chʉ'ore chʉ'vajʉ cu'ache ti'jñecojñonata'ní ūcua vajʉchʉma'ñē chʉ'vajʉ pa'ime, mʉsanʉkonapi Dios chʉ'ore asa chēa Repaʉni jovorena, Ūcuauji mʉsanʉkona oiche'te chʉroa'kʉ chini. Ūcuachi'a chʉkʉna'te cu'ache ti'jñekʉna oinare chʉromʉ Dios, chʉkʉna'te ti'jñeñeja'ñē mʉsanʉkonani cu'ache ti'jñeto chʉkʉnapi ūcuaja'che chʉrojʉna Dioni cuasajʉ mʉsanʉkonapi na'a rʉa koka paaa'-jʉ chini. ⁷Mʉsanʉkona re'oja'che pa'ijachere cuasajʉ pojome chʉkʉna. Ūcuachi'a mʉsanʉkona chʉkʉna cu'ache ti'jñecojñojʉ oicheja'che oirʉ-mʉ chʉkʉna'te chʉrocheja'che Diopi mʉsanʉkona rekoñoā chʉrokʉna, “Ūhasomanejanaa'me repana”, chini cuasajʉ pojome chʉkʉna.

⁸ Asarepajā'ʉ, chʉ'ʉ majapāijana. Chʉ'ʉ Asia cheja saisirʉmu cu'ache ti'jñeʉna pa'isi'ere jo'e kʉara chiimʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare. Reparʉmu cu'ache cho'ojʉna vajʉʉ co'i cuasomʉna, "Chuenisoja'mʉ chʉ'ʉ", chii-si'kʉa'mʉ chʉ'ʉ, jʉvo koka peokʉ. ⁹ Jā'ata'ni reparʉmu chʉ'ʉ rekocho jū'ipi'rakʉ cuasacheja'che cuasasi'kʉjekʉ re'oja'chere che'chesi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Jā'ajekʉna chura chʉ'ʉ ie masimʉ: Mai masichechi'a cuasama'ñe pa'ijʉ Dioni jūnisosinare vasokaikʉni cuasajʉ sēeñe pa'imʉ, cho'okaaʉ chini. Úcuachi'a jū'ipi'ranare jū'iñe ūsemʉ Repaʉ. ¹⁰ Reparʉmu rʉa cho'osovajʉchuache pa'icheta'ni Diopi chʉ'ʉni jū'iñe'te ūsekʉ cho'okakʉna chuenisomanesi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Repaʉ chʉ'ure jo'e ūcuaja'che cho'okaijache masimʉ chʉ'ʉ. ¹¹ Jā'ajekʉna Dioni sēekajʉ pa'ijʉ'ʉ chʉ'ure jā'aja'ñe cho'okaaʉ. Pāipi chʉ'ʉni Jainʉko Repaʉni sēekajʉ pani Repaʉji chʉ'ure re'oja'che cho'okaiʉna asajʉ ūcuaja'che pāi Jainʉko Repaʉte, "Re'oreparʉmu, Ja'kʉ", chijiʉ pa'ijanaa'me.

Corinto vʉ'ejoopo jo'e saimanesi'ere kʉamʉ Pablo

¹² Ija'che cho'osi'ere cuasakʉ pojokʉ'mʉ chʉ'ʉ: Chʉ'ʉ si'achejñarʉā ku'iʉ pāi Jainʉkore tijña cho'osi'ere meñe cuasa ñato chʉ'ʉ cho'osi'e peore jorema'ñe re'oja'chechi'a cho'osi'ea'me. Diopi chʉ'ʉni cho'okaaʉ chini chʉ'ʉ masichechi'a cuasama'ñe Repaʉni si'aramu sēeʉ cho'okʉ pa'isi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Jā'aja'ñe cho'okʉ mʉsanʉkona pa'icheja pa'irumʉ na'a rʉa re'oja'che cho'okʉ pa'isi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. ¹³ Úcuachi'a chʉ'ʉ mʉsanʉkonare tocha saosija'o chʉ'o rūhiñechi'a i'kakʉ tocha saosi'kʉa'mʉ. Mʉsanʉkonapi repachʉ'ore peore masi asa chēato re'omʉ. ¹⁴ Ie chuta'a masi asa chēamanaa'me mʉsanʉkona: Maire Paakʉ Jesúz jo'e raiumucuse chʉ'ʉpi chʉ'vakʉna asa chēa mʉsanʉkona Repaʉte cuasajʉ jovosinajejʉ chʉ'ure pojojanaa'me. Chʉ'ʉ ūcuaja'che reparʉmu mʉsanʉkonare chʉ'vakʉna asa chēasi'ere cuasakʉ rʉa pojoa'mʉ.

¹⁵⁻¹⁶ Jā'are masikʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonani ka'chañoā ñajaiʉ pa'iʉ pojora chini Macedonia chejana saikují mʉsanʉkona pa'ichejare charo canʉka ñara chini cuasasi'kʉa'mʉ. Pani pi'ní sani jo'e co'iku ñara chini cuasasi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Jā'aja'ñe kuni pi'ní mʉsanʉkona pa'ichejapi Judea chejana teana saito chʉ'ʉ saijache cho'okaire'ora'asi'kʉa'mʉ mʉsanʉkonare. ¹⁷ Chʉ'ʉpi, "Jā'aja'ñe saiija'mʉ", chiisi'kʉpi saimaneʉna, i"Joreʉ jā'ʉ", chijiʉ cuasache mʉsanʉkona? ¹⁸ Jā'aja'ñe cuasamanejā'ʉ. Diopi ñakʉna jorema'mʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare. ¹⁹ Chʉ'ʉa'mʉ Silvanoa'mʉ Timoteo Dios Mamakʉ Jesucristo pa'iche'te kʉajʉ chʉ'vasinaa'me mʉsanʉkonare. Repaʉ Cristo jorema'kʉjekʉ peoche i'kama'kʉa'mʉ. ²⁰ Repaʉ rani cho'okaisi'ejekʉna Dios aperʉmu, "Ija'che cho'oj'a'mʉ chʉ'ʉ", chiisi'e peore cho'ocojñocuhamʉ. Jā'ajekʉna Diore, "Re'oreparʉmu, Ja'kʉ", chijiʉ Jesucristojo cho'okaiʉna, Dios chʉ'ore asamasijʉ, "Mʉ'ʉ chiiche paaʉ", chiinaa'me chʉkʉna, Repaʉ

ch'a'o ūcuarepare asaju. ²¹ Repau Dios maire chēa paaku cho'okaiu pa'i-mu, maipi cu'ache ti'jñecojñonata'ni re'oja'che cho'omasiju Jesucristo'te cuasache ūhasoma'ñe ūcua cuasaju paapu chini. ²² Pāi repana paachena mami tocha suocheja'che Dios maire Repau Rekocho'te mai rekoñoña raosi'kha'mu. Jā'ajekuna ūcuarekochoji ja'me pa'iu khakuna, "Mai Repau neenaa'me", chiiu masime mai. ūcuachi'a Repau maire ūsijache masime.

²³ Chu'u cho'ora chini cuasasi'e musanukona pa'icheja saimanesi'kha'mu chu'u, musanukonani oiu ke'recuhekujeku. Masimu Dios jā'a. ²⁴ "Chu'u cuasacheja'che cuasaju'u", chiiu chu'uma'kha'mu chu'u musanukonare, Dioni cuasaju re'oja'che cho'omasinare. Musanukonapi na'a ra pojoju paapu chini musanukonare karache'te cho'okasa chiiku'mu chu'u.

2 ¹Jā'ajekuna musanukonapi sumava'nna pa'limatea'ju chini jo'e ke're-cuheku, "Saima'mu chu'u irumu", chisi'kha'mu chu'u musanukonare. ²Chu'u pi musanukonare asauama'ñe i'kato, ɿneepi chu'ure pojojanaa'ñe? Musanukonapi sumava'nna pani chu'ure pojomanejanaa'me. ³ Jā'ajekuna chu'u musanukonapi cu'ache cho'ochet'e ūhaso re'oja'che paapu chini utija'ova'te tocha saosi'kha'mu musanukonare, chu'u pi sakuna ña pojoa'ju chini. Musanukona cu'ache pa'iche'te sani ñaku sumava'u pa'iche cuhemu chu'u. Chu'u pojoku pa'ito musanukona ūcuaja'che pojoju pa'ijanaa'me. ⁴ Musanukonare tocha saosija'ova chu'u rekocho ra suma'ñe cuasa oiu tocha saosi'kha'mu. Musanukonani suma'ñe cho'ora chini i'kaku tochasi'ema'mu jā'a. Chu'u musanukonare oiu cuasache'te cho'o ñora chini i'kaku tochasi'ea'me.

Cu'ache cho'osi'kure repau cho'osi'e jo'e cuasama'ñe oiu jo'e cu'ache cho'ochet'e ūseche'te khamu

⁵ Musanukonare ja'me pa'iku chu'ure suma'ñe cho'osi'kha'mu. Jā'ata'n*ni* chu'urechi'a suma'ñe cho'omanesi'kha'mu. Musanukonare ūcuachi'a ūcuankore sumava'nare cho'osi'kha'mu repau. Chekurumu repau musanukonare ruarepa sumava'hare cho'omanecosomu. Repau pa'iche ruarepa cu'ache cutucuhemu chu'u. ⁶ Repau cu'ache cho'osi'e ro'i repau'te Jainuko cu'ache cho'osinaa'me musanukona, jo'e cu'ache cho'omanea'ku chini. Re'omu jā'a. ūcuamakaru cu'ache cho'oju'u repau'te. ⁷ Chura ija'che cho'oju'u: Repauji ruarepa oiu, "Pani etajaiche cuasoma'ñea'me ie", chiiu cuasamanea'ku chini, repau cu'ache cho'osi'e jée'le cuasama'ñe cho'okaiju pa'iju'u repau'te, jo'e oimanea'ku. ⁸ Musanukona repau'te oiche'te cho'o ñojuna repauji masia'ku chini i'kamu chu'u. ⁹ Aperumu musanukonare chu'u chu'vaku chu'u ñe asa jachama'ñe cho'ochet'e cho'o ña masira chini, chu'o tocha saosi'kha'mu chu'u musanukonare. ¹⁰ Jā'ajekuna musanukonapi repau cu'ache cho'osi'ere cuasama'ñe pa'ijuna chu'u ūcuaja'che repau cu'ache cho'osi'e cuasamaneja'mu. Musanukonare cuasakujeu

Cristo ñakʉ'te cho'omʉ chʉ'ʉ, ¹¹ maini vati aipi cajejaimanea'kʉ chini. Repaʉ cacʉ'ora chini cho'oche masinaa'me mai.

Pablo Troas vʉ'ejoopo saisirʉmʉ pojomanesi'ere kʉamʉ

¹² Chʉ'ʉ Jesucristo'te cuasache kʉachʉ'ore chʉ'vara chini Troas vʉ'ejoopo saisirʉmʉ Repaʉ chʉ'o rʉa chʉ'vare'oche Jainʉko asaneena pa'isinaa'me. ¹³ Jā'ata'n'i mai majapāiʉja'iʉni Titoni tijñamaneʉna chʉ'ʉre masi pojo-kʉ chʉ'vacu'akʉna repanare jo'ka Macedonia chejana ranisosi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ, repaʉni tijñara chini.

Jesucristoji maire cuhenare cajejaiʉna mai Dios chʉ'o chʉ'vache'te kʉamʉ

¹⁴ Diopi maini si'ache re'oja'che cho'okaiʉna, “Re'orepamʉ, Ja'kʉ”, chiinaa'me mai Repaʉ'te. Úcuatiji chʉ'ukʉna maire cuhenare Jesucristoji si'arʉmʉ cajejaiʉ pa'iʉna ma'ñasʉche vʉocheja'chere Repaʉ chʉ'ore si'achejñā ku'ijʉ chʉ'vajʉ pa'ime mai. ¹⁵ Diopi ñato mai Repaʉ chʉ'o chʉ'vana Jesucristo Repaʉ'te ma'ñā ïsicheja'che pa'ime, Repaʉ chēa paanana'me cho'osojana asajʉ'te chʉ'vana. ¹⁶ Maire Dios pa'icheja sajanare mai Repaʉ chʉ'o chʉ'vache, ma'ñare chʉ'e vajʉcheja'che pa'imʉ. Cho'osojanareta'n'i eopi cu'asʉkʉna chʉ'e jūnisocheja'che pa'imʉ. Pái te'etjē'e Diopi cho'okaima'to Repaʉ chʉ'o chʉ'vamasima'me. ¹⁷ Chekʉna ku'ijʉ cho'ocheja'che Dios chʉ'ore chʉ'vajʉ kurire kooñu chiimanaa'me chʉkʉna. Jā'aja'ñē cho'oma'ñē Cristo neenajejʉ Úcuatiji saoñna Dios asakʉ'te chʉ'o ïcuarepare chʉ'vajʉ ku'ijʉ pa'inaa'me chʉkʉna.

Mama chʉ'ʉ jo'kasi'ere kʉamʉ

3 ¹Chʉ'vanare te'enare ña vesʉjʉ utija'ore chiime pāi, repana pa'iche'te ña masiñu chini. Chʉ'ata'n'i masicojñokʉjekʉ mʉsanʉkona tochasija'o chiima'kʉa'mʉ. Mʉsanʉkona ïcuachi'a chʉ'ʉ re'oja'che che'chosil'e ïcuare masinajeju chʉ'ʉ pa'iche'te kʉajʉ chekʉna tochasija'o sēñe chii-ma'me. ² Mʉsanʉkona chʉ'ʉ chʉ'vasi'e Dios chʉ'ore asa chēa re'oja'che pa'ijʉ chʉ'ʉ pa'iche'te kʉajʉ tochasija'ovaja'che pa'ime, pāpi ïcuantukʉ ña masia'jʉ chini. Chʉ'ʉ ïcuachi'a mʉsanʉkona pa'iche'te ñaku pojomʉ. ³ Iere masire'omʉ: Utija'ova Jesucristoji tochakakʉna chʉ'ʉ sa ïsisija'ova-ja'che pa'ime mʉsanʉkona. Tintapi tochasija'ovama'mʉ repaja'ova; Dios Si'arʉmʉ Pa'iku Rekochoji tochasija'ovaa'me. Úcuachi'a Diopi Moise'te kʉakʉ catako'ana tochasi'eja'chema'mʉ repa; pāi rekoñoña tochasi'eja'-che repana rekoñoñare Repaʉ chʉ'ʉñel'e paaa'jʉ chini cho'okaimu Repaʉ.

⁴ Úcuachi'a Jesucristoji cho'okaiʉna chʉ'ʉ Repaʉ chʉ'ore chʉ'vakʉna mʉsanʉkona re'oja'che pa'iche ñamʉ Dios. Jā'are masimʉ chʉ'ʉ. ⁵ Jā'ata'n'i chʉ'ʉ Repaʉ chʉ'o re'oja'che chʉ'vakʉ, “Rʉa masimʉ”, chiiʉ chʉ'vama'-

kua'mu. Te'eu chua'uchi'a cuasaku che'chochema'mu ie. Chua'ui che'choche peore Diopi cho'okaiuna che'chochechi'aa'me. Diopi cho'okaima'to Repau chua'ojee'e asavesku chua'vechejeee'e vesura'amu chua'u. ⁶ Úcua'ji chua'ure Repau mamare cho'oñu chiisi'e kua'masiche'te jo'kasi'kua'mu, chua'upi mu'sanukonani sa kuaa'ku chini. Repau aperum, "Ija'che cho'oñu", chii chua'uku catako'ñana tocha jo'kasi'ere papi jachaju repare cho'o'maneni cho'osome. Repau mamare cho'oñu chiisi'eta'ni ija'che pa'imu: Mai rekoñoña Repau Rekocho'te raom Repau, maipi re'ojarekoñoare paaju re'oja'che pa'iju Úcua'na'me si'arum paapu chini.

⁷Repau aperum chua'uku tochasimajña pa'iko'ña pâire jo'karum rúa miañe ñou ñiasomu Dios. Jâ'ajekuna repako'ña kookaisi'ku Moisés Dios pa'ikütipi cajecku chia ñacu'ache ko'sijachiajekuna chekuna repau chia ñamaneasome, Israel jojosina. Caje pa'iuna na'a pa'isirum Moisés chia ko'sija'isi'e si'asoasomu. Repa aperum chua'usile rúa miañe ñou Dios chua'jo'kasi'ejeku re'oja'isi'kua'mu. ⁸Jâ'ata'ni Repau mamare cho'oñu chii chua'jo'kasi'le Repau Rekocho cho'okaicheji na'a re'oja'imu. ⁹Dios chua'aperum tochasi'le mai cu'ache cho'osi'e ro'iche chua'ñeta'ni re'oja'isi'kua'mu. Jâ'ata'ni Dios chua'o mama kua'cheji Jesucristo cho'okaisi'ejekuna mai cu'ache cho'ache ro'iche peoche'te kua'chejeku na'a re'oja'imu. ¹⁰Aperum chua'usile jo'karum rúa re'oja'isi'kua'mu. Jâ'ata'ni irum pa'iche mama chua'usile na'a rúa re'oja'imu. ¹¹Aperum chua'usile si'asosi'kua'mu. Mama chua'usile'na'i si'asoma'ñe si'arum pa'ija'mu. Jâ'ajekuna mama chua'usile'echi'a na'a rúa re'oja'imu.

¹²Mama chua'usile si'ama'ñe pa'ichejekuna Dios chua'o re'oja'chere vajuchuma'ñe chua'vakum chua'u. ¹³Moisés repau chiare ñosekuk cho'o'cheja'che cho'oma'ñe peore Dios chua'o masi kua'kum chua'u. Moisés chiare ko'sija'isi'e re'oja'che ñosi'e si'asoachere Israel jojocojñosinapi ñamanea'ju chini kâapi pûja paniasomu. ¹⁴Reparum Israelpai Dios chua'o asasinata'ni asa chéamaneasome. Irum ūcuachi'a repana jojosina, chiña kâñapi pûja masi ñama'ñea'ju pal'iju aperum tocha jo'kasi'le ñanata'ni asa chéama'me. Repau Jesucristo repanapi asa chéaa'ju chini repakâña tukakaicheja'che tukakimasikum. Jâ'ata'ni chuta'a tukaima'ñea'ju Repau cho'okaimauna irumjatuk'ka asa chéama'me repana. ¹⁵Irumjatuk'ka repau Moisés tocha jo'kasi'le ñanata'ni repana rekoñoä kâña pûl'inaja'ñe pa'iju asa chéama'me repana. ¹⁶Jâ'ata'ni pâi Maire Paakuni cuasaju jovosinare Úcua'ji repana chiña pûja ta'pisikâñaja'ñe repana rekoñoä ta'pisile' tukasokakuna Repau chua'o asamasime repana. ¹⁷Jâ'aja'ñe cho'okaimu Dios Rekocho, Maire Paakujeku. Repau Rekocho paana pâi chéacojño etasina pojoju pa'icheja'che re'oja'che pa'ime, cu'ache cho'che'te juvomasiju. ¹⁸Jâ'ajekuna mai Repau te cuasana úcuanuko mai chiña kâña pûja ta'pisinaja'ñe pa'ima'me. Maire Paaku Dios Rekochoji

cho'okaiuña Repaʉ re'oja'che pa'iche masiju cho'o ñoju Repaʉ pa'iche-ja'che si'arumʉ na'a rúa re'oja'che pa'ime.

4 ¹Jā'ajekuña, “Pani ti'a cuasoma'ñea'me ie”, chiijʉ cuasamanaa'me chukuña, Dios maire oiu Cho'okaikuji Repaʉ chʉ'o chʉ'vache'te jo'kauña. ²Chukuña Dios chʉ'o chʉ'vana jorechʉ'o cutuchejē'e cuheju, rope'e cu'ache i'kachena'me vajʉchʉache i'kache cuhenaa'me. Jā'aja'ñe cuhenajeju Dios chʉ'o ūcuarepare i'kache chiinaa'me. Pāi ūcuaukore re'oja'chere chʉ'vajuña asa, repana rekoñoā, “Ina i'kache chʉ'o ūcuarepaal'me”, chiijʉ cuasame. Diopi ñakuña rūhiñe kuanaa'me chukuña Repaʉ chʉ'o. ³Pāi te'enare vati toa saijanare chukuña chʉ'vachʉ'o asavesamʉ, Jesucristo'te cuasache kuachʉ'o. ⁴Diore cuasacuheju pa'inare paakʉ chʉ'kakiji vati aipi ūsekuna Dios chʉ'o asavesume. Repana rekoñoā na'ava'naja'ñe pa'iju Jesucristo Diojekʉ miañeja'ñe re'oja'che pa'iche kuachʉ'o asavesume repana. ⁵Chukuña pa'iche meñe chʉ'vamanaa'me. Peore Masiku Jesucristo pa'iche'te chʉ'vanaa'me chukuña, pāipi Repaʉni cuasaal'ju chini. Ūcuachi'a mʉsanukonare cho'okaina'me, Jesuni pojoju. ⁶Dios, mamarumʉ chijachejachi'a pa'irumʉ, “Miañe pa'ijʉ'ʉ”, chiijʉ chʉ'kasomʉ. Ūcuauji mai rekoñoāna miañeja'ñe cho'okaiuña Jesucristo pa'iche'te ñaju masime mai chura, “Dios rúa re'oku'mu”, chiijʉ.

Diore cuasana pa'iche'te kʉamu

⁷Chukuña rúa vesʉva'najeju totoro'rova rúa ro'limaro'rova pa'icheja'che pa'linaa'me. Jā'aja'ñe pa'inareta'ni Diopi Repaʉ chʉ'o re'oja'chere rúa ro'i-si'eja'chere rupʉ ūsiuña koo paanaa'me chukuña. Jā'aja'ñe cho'osi'kua'mu chukuña'te Dios, pāipi ña, “Ilñare Dios rúa masiche'te cho'okaku!”, chiijʉ masia'lju chini. ⁸Ija'che pa'inaa'me chukuña: Rúa pa'ivesache pa'inata'ni re'oja'che pani etajaijanaa'me chukuña. Cu'ache ti'jñecojñonata'ni care'vamasinaa'me. ⁹Cu'ache cho'ocojñonata'ni Cho'okaiku'te paanaa'me. Rúa chueenata'ni chuenisomanaa'me chukuña. ¹⁰⁻¹¹Chukuña'te vajuña pa'irumu si'arumʉ Jesucristoni cho'ochet'e cho'okaju ku'iju chʉ'vanare pāipi asa pe'rujʉ Repaʉ'te vanisosi'eja'che vanisoñu chiinaa'me. Jā'ata'ni chukuña'te Maire Paakuji cho'okaiuña Repaʉ cho'ocojñosi'eja'che cho'ocojñocuhema'ñe pa'iju ūcua chʉ'vajuña ña Repaʉ pa'iche masinaa'me pāi. Ūcuachi'a Repaʉji chukuña'te jū'iñe'te ūsekuna pāire na'a Jainukore chʉ'vajuña Repaʉ pa'iche asa chēame repana. ¹²Jā'aja'ñe chukuñapi cho'ocojñoju Dios chʉ'ore chʉ'vaju chuenisopi'rajuña asa chēa Repaʉni cuasaju si'arumʉ re'oja'che pa'ijanaa'me mʉsanukona.

¹³Dios chʉ'o tocha jo'kasikorovu ija'che kʉamu:

Diore cuasakujeku chʉ'ʉ i'kasi'kua'mu, chiumʉ. Chukuña ūcuaja'che Diore cuasanajeju chʉ'vanaa'me. ¹⁴Iere masime chukuña: Maire Paaku'te Jesucristo'te jūniso tācojñosi'kure Vasosi'ku Dios

chukuna'te ūcuaja'che jūnisoru vasoja'mu. Vasoyna vajhrani m̄sanukonana'me Repau'te til'jñeñe nukajanaa'me chukuna. ¹⁵ Peore jā'a chukuna cho'ocojñoñe m̄sanukonani re'oja'che cho'okañu chijjü cho'ocojñona'a'me. ūcuachi'a chukunapi chū'vajuna Diopi cho'okaiuna m̄sanukonapi Repau'ni na'a Jainuko cuasajü jovo, "Re'orepamu, Ja'ku", chijjü pa'ime Repau'te.

¹⁶ Jā'ajekuna, "Pani tī'amañea'me ie", chiimanaa'me chukuna. Chukuna ca'nivñā airekoku pa'imu. Jā'ata'ni chukuna rekonoā si'aumucujña na'a r̄ua pōshrekoñoā paajü Diore na'a r̄ua masi cuasajü pa'inaa'me chukuna. ¹⁷ Maire irumu cu'ache til'jñeñe si'asojachejekuna jā'are cuasama'a'me chukuna. Cu'ache til'jñesi'ejekuna na'a pa'isirumu cūnaumuna sani si'arñmu re'oja'che pa'ijanaa'me mai. ¹⁸ Jā'ajekuna irumu cu'ache til'jñeñejé'e cuasama'añne re'oja'che pa'ijache chuta'a ñamañere cuasajü pa'inaa'me chukuna. Chura ñoñe na'mi si'ajachea'me. Mai chuta'a ñamañeta'ni si'arñmu pa'ijachea'me.

5 ¹Ie masime mai: Mai ca'nivñā mai vñ'ñaja'ñea'me. Mai vñ'ñare pāpi ñañosocheja'che maini vanisoru Dios maire vñ'ña mama-vñ'ñare ñischeja'che mamaca'nivñäre ñisia'mu. Repau cūnaumu mama cho'osivñ'ñajañere pāi cho'omanesivñ'ñare mamaca'nivñäre ñisia'mu, maipi repachejare jo'e jū'imaññe ai paapu chini. ²Chura ichejare pani ca'nsaso mamaca'nivñäre paañu chini Dios pa'ichejana sañu chiime mai. ³Mamaca'nivñā koosirumu ca'nivñā peona pa'imanejanaa'me mai. ⁴Mai ca'nivñā icheja chura pa'ica'nivñā cu'ache til'jñekuna pani ca'nsaso jo'ka jū'ijaca'nivñā teana saño paañu chiime mai, ai pa'ijaca'nivñäre, jūnisisirumu ca'nivñā peona pa'icuhejü. ⁵Dioa'mu maire re'oja'che paapu chini cho'osi'ku, mamaca'nivñā ai pa'ijaca'nivñäre paaa'ju chini. Mai rekonoāna Repau Rekocho raosi'ku'mu, ja'me pa'iü cho'okaiuna Repau maire mamaca'nivñā ñijachere cuasajü masia'ju chini.

⁶ Jā'ajekuna Repau chū'o pojoju jachamañie cuasanaa'me mai. Ie masime mai: Icheja mai ca'nivñā pa'irumu Maire Paaku'te Jesure kueñerepa pa'ima'me mai, cūnaumu pa'ikukjekuna. ⁷Irumu Repau'te ñacu'amu maire. Rupu Repau'te cuasacheji ja'me pa'inaa'me mai. ⁸ Jā'ata'ni ijache cuasame chukuna: Repau'ni cuasajü jū'ine vajuchumaru jūni sani rekochoji Repau'ni me pa'ito na'a re'omu. ⁹ Jā'ajekuna ichejare jeerumu vajuna pani, chekuru'mu jūnisonijé'e, "Maire Paaku chiiche'te cho'oju pañu, Repau'ji pojoa'ku", chijjü pa'inaa'me chukuna. ¹⁰ Mai ūcuanku jūnisisirumu Jesucristo til'jñeñe'te neukaju Repau'ji chū'ukuna mai cheja pa'irumu cho'osi'le ro'i koojanaa'me. Cu'ache cho'osina cu'ache'te koojanaa'me. Re'oja'che cho'osinata'ni re'oja'chere koojanaa'me.

Diona'me re'oja'che pa'iche'te k̄uamu

¹¹ Jā'ajekuna Maire Paaku'ni vajuchujü, pāpi asa Repau'ni cuasaa'ju chini Repau chū'ore chū'vajü pa'inaa'me chukuna. Dios chukuna pa'iche

peore masiku'mu. Ūcuachi'a mūsanukonapi chukuna re'oja'che pa'iche'te masia'ju chiinaa'me chukuna. ¹² Chukuna pa'iche'te meñe kuaju pojoju pa'imanaa'me chukuna. Chekuna, pāi rekoñoa pa'iche ñavesiju sē'sevu pa'ichechi'a ñamasinapi chukuna pa'iche'te cu'ache cutume. Jā'aja'ñe cutuju ke'reto mūsanukonapi chukuna pa'iche'te masi cuasaju sāiñe i-kamasia'ju chini i'lame chukuna. ¹³ Pāipi ñato vē'vena cho'ocheja'che cho'ocosome chukuna. Jā'ata'ni Diopi ñato re'oja'chere cho'oju Repau chiiche'te cho'onaa'me chukuna. Chukunapi vē've peoju mūsanukonare cho'okaime. ¹⁴ Jesucristo chukuna'te oiu Cuasakuni sāiñe cuasaju Repau chu'ore chu'vanaa'me chukuna, ūcuate'eñji maire ūcuaukore jūni ro'ikaisi'ejekuna Repau'te cuasana ūcuaukore meñe jūni ro'isinaja'ñe pa'iche'te masiju. ¹⁵ Repau Cristo pāi ūcuaukore jūni ro'ikaisi'ku'a'mu, pāipi cheja pa'inapi meñechi'a cuasaju pa'iche'te jo'kaso, repanare jūni ro'ikani tācojño jo'e vajurani Pa'ikuni cuasaju paapu chini. ¹⁶ Jā'ajekuna chura chukuna pāi Diore cuasamana repana chiinarechi'a cuasacheja'che cuasama'me. Aperumu jā'aja'ñe cuasaju Cristo'te cuasama'ñe pa'isinta'ni chura Repau'te cuasaju pa'inaa'me chukuna. ¹⁷ Ija'chea'me: Pāi ūcuaukiji Jesucristoni cuasaku jovoni repau rekocho mamarekocho'te paaku re'oja'che mama pa'imu. Aperumu pa'isi'e jo'kaso chura mamare pa'imu repau.

¹⁸ Peore jā'a Dios cho'oche'me. Jesucristo cho'okaisi'ejekuna Dios maire care'vakaisi'ku'a'mu, maipi ūcuaua'me re'oja'che paapu chini. Ūcuachi'a maire chekunare Repau chu'ore kuache jo'kasi'ku'a'mu Repau, maipi kuaju asa chēa Repau ni cuasaju Repau'me ūcuaja'che re'oja'che paapu chini. ¹⁹ Pāi cheja pa'ina cu'ache cho'oche'te Jesucristoji jūni ro'ikakuna repana cho'osi'ere jo'e cuasamana ūcuaua'me re'oja'che pa'ire'oal'ku chini, Dios Jesucristo'te chejana raosi'ku'a'mu. Jā'are pāire kuaju paapu chini jo'kasi'ku'a'mu Repau maire. ²⁰ Jā'ajekuna Cristo'te i'kakainaa'me chukuna. Dios mūsanukonare chukuna i'kacheji i'kaku pa'imu. Jā'aja'ñe chu'vaju Cristoni cho'okaiju, "Dioni jovo ūcuaua'me re'oja'che pa'ijū'ñ", chiju chu'vanaa'me chukuna mūsanukonare. ²¹ Cristo jmamakarujé'e cu'ache cho'omanesi'ku'a'mu. Jā'ata'ni Dios Repau'te peore cu'ache cho'osi'ku're cho'ocheja'che cho'osi'ku'a'mu, pāi ūcuaukore cu'ache cho'oche'te jūni ro'ikaa'ñ chini. Maini cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasara chini jā'aja'ñe cho'oasomu Dios.

6 ¹Chukuna Diore cho'oche ja'me cho'okainajeju, "Repau'te cuasamana pa'icheja'che pa'ima'ñe mūsanukonare cho'okaiku'te Diore cuasaju pa'ijū'ñ", chiju chu'vanaa'me mūsanukonare. ² Repau chu'o pa'ikorovu tocha jo'kasi'e ija'che chiiju Dios i'kache:

Chu'ñ pāire oiu cho'okiumucuse mūsanukona sēeñe asaja'mu
chu'ñ.

Ũcuachi'a ch 'u p i ch a paak  vati toa saiche  sekaiumucuse re'oja'che cho'okaja'm  ch 'u m san konare, chiim . Asarepj 'u. Chura iumucuse p ire oiu Dios cho'okaiumucusea'me. P ire ch a paak  Repau vati toa saiche  seumucusea'me iumucuse.

3 P ip  ch k na pa'iche'te  n , "Ina ch 'vache Dios ch 'o cu'ache'me", chiiche'te cuhej  te'e terej 'e cu'ache cho'o  noma' ne re'oja'chehi'a pa'i j   noj  pa'inaa'me ch k na. **4** J 'a'ja' ne pa'i j  Diore si'ar m  cho'ache cho'okaina pa'iche'te pa'i j  ch k na chiimaj nar  j 'e peoj  pa'iche r a cu'ache til'j necoj nata'n  pojoj  cho'o  noj  pa'inaa'me ch k na. **5** Su 'suecoj n , p i ch  av 'e cuacoj n , p i ch k na'te cuhekuanup  chenev na ch a cuacoj n , cho'ache r a cuaja pa'iche'te ch 'uj na cho'oju, k i nej 'e peona pal'ij ,  i ne'te peoj   aucuhava'na pa'inata'ni  cua pojoj  cho'oju Diore cho'ache cho'okaina pa'iche cho'o  noj  pa'inaa'me ch k na. **6** J 'a'ja' ne pa'i j  cu'ache cuasama' ne pa'i j  Repau ch 'o  cuarepare masiju, pe'ruma' ne chek nare re'oja'che cho'okaj  pa'inaa'me ch k na. Dios Rekochoji cho'okai na jorema' ne chek nare oiju cuasanaa'me ch k na. **7**  Ucuachi'a Repau ch 'o  cuarepare i'kaju,  Ucuaci'i cho'okai na re'oja'che pa'imasiju, Repau'te cuhenapi ch k na'te cu'ache cho'oto re'oja'chepi cajejaiju Repau'te cho'ache cho'okaina pa'iche cho'o  noj  pa'inaa'me ch k na. **8** P i te'ena ch k nani chij  re'oja'che i'kanaa'me. Chek nata'ni ch k nani cuhej  cu'ache i'kanaa'me. Chek nata'ni  cuachi'a ch k na'te cu'ache cutuj asome. Chek nata'ni re'oja'che cutuj asome. Jorenare cho'acheja'che cho'ome p i ch k na'te ch 'o  cuarepare i'kanani. **9** P i Jain ko r a masicoj narenata'ni ch k na'te ves va'nare cho'acheja'che cho'ome p i. Chuenisovaj ch ache pa'inata'ni  cua vaj na pa'inaa'me ch k na. Vainata'ni ch k na'te vanisomanaa'me p i. **10** S mava'n a' ne pa'inata'ni reko o  si'ar m  pojoj  pa'inaa'me ch k na. Ch ova'na pa'inata'ni chek nani cho'okaj na repana reko o  kurinaja' ne karama' ne re'oja'che pa'ime. Cu'amaj nar   peonata'ni ch k na reko o  peore paanaja' ne pa'inaa'me ch k na.

11 Asarepj 'u, Corinto v 'ejoopo pa'ina. Ch k na m san konare cuasanajeju ch k na reko o  cuasaju pa'iche'te jorema' ne i'kame. **12** M san konare cuasache jmamakar j 'e jo'kasoma' ne oiju cuasaju pa'inaa'me ch k na. M san konata'ni ch k na'te cuasamacosome chura. **13** P ka'k p i repana mamach  i'kacheja'che i'kanaa'me ch k na m san konare. M san konare ch k na cuasacheja'che m san kona reko o  r hi ne cuasaju s i ne cuasaju pa'i j 'u ch k na'te.

Diore cuasana reko o  Repau v 'eja'che pa'iche'te k am 

14 J 'a'ata'ni Diore cuasamanare jovo pa'i j  repana cho'acheja'che cho'oju pa'imanej 'u. Re'oja'chen  cu'ache ja'me pa'icu'am , miachejana'me

chijacheja ja'me pa'ima'ñea'ñe. ¹⁵ Cristona'me vati aire ūcuate'e cuasamanajejuna re'oja'che ja'me pa'icu'am. ūcuaja'che Jesure cuasanana'me Repau'te cuasamana re'oja'che ja'me pa'icu'am, ūcuate'e cuasamanajejuna. ¹⁶ Tāosiva'na Diore cuasamana pojoche'me. Diore cuasana pojochema'mu jā'a. Mai rekoñoā Si'arum Pa'ikū Dios vñ'eja'che pa'im, Repau Rekochoji pa'iñna. Repau jā'aja'ñe i'kasi'le ija'che kñamu:

Ūcuana'me pa'iñ ja'me ku'ija'mu chñ'u.

Chñ'u ni cuasaju chñ'u neena pa'ijanaa'me repana, chiim. ¹⁷ Chekñcheja ūcuachi'a, Repau chñ'o pa'ikorovu tochasi'e Maire Paaku Dios i'kache ija'che kñamu:

Pāi chñ'ure cuasamanare ja'me pa'imanejñ'u.

Musankonapi chñ'u cho'oñseche'te cho'oma'ñe pa'ito pojoja'mu chñ'u musankonare, chiim. ¹⁸ Jo'e chekñcheja ija'che kñamu:

"Muja'ku pa'ija'mu chñ'u.

Musankona chñ'u chñ'i pa'ijanaa'me", chiim Maire Paaku Peore Masiu, chiim.

7 ¹ Asarepajñ'u, chñ'u cuasana. Dios maire jā'aja'ñe cho'okaijache kñachu'o asa chēasinajeju Repau ni cuasaju, vajñchñu mai rekoñoā cu'ache cuasachena'me cu'ache cho'oche peore ūhaso re'oja'chechi'a cho'oju pañu mai.

Pablo repanare cuasaku pojoche'te kñamu

² Chñ'ure cuhema'ñe cuasaju pa'ijñ'u. Chekñnare pāi te'eñ'terejē'e cu'ache cho'oma'ñe, te'eñ'terejē'e cacu'oma'ñe, te'eñ'terejē'e repana neemajñarñu joreku tutesokaimanesi'kñam chñ'u. ³ Musankonani ke'reku i'kama'mu chñ'u. Chñ'u rekocho musankonare rñua cuasaku aperumu musankonare kñasi'kñam chñ'u ie: Musankonare chñ'u jñ'lñetñ'ka cuasaja'mu chñ'u. ⁴ Musankona re'oja'che paliche'te asa pojoku, "Chñ'u chiiche re'oja'che cho'ojanaa'me repana", chiiu cuasaku chekñnani kñaku pa'imu chñ'u. Jā'aja'ñe pa'iñ rñua cu'ache til'jñecojñokñata'ni musankonani cuasaku rñua pojoku pa'imu chñ'u.

⁵ Macedonia cheja raisirumñu pi irñumñjatu'ka jmamakarñjē'e cuhamá'ñe pa'icu'ache til'jñecojñokñu pa'imu chñ'u. Pāi si'arum ke'reme chñ'ure. ūcuachi'a chñ'u rekocho, "Chekñrum Jesure cuasanapi cacu'asojanaa'me", chini cuasaku oimu chñ'u. ⁶ Jā'ata'ni Diopi oinare chñrokñi Titoni raoñna repau ni pojoku oiche cuhasi'kñam chñ'u. ⁷ Repau-techi'a ni pojoma'ñe ūcuachi'a repauji sakñna ni musankona pojoku re'oja'che cho'osi'e ūcuachi'a kñauña asa pojosi'kñam chñ'u. ūcuachi'a chñ'ure oiju ni naneñena'me musankona cu'ache cho'osi'ere meñe su-

ma'ñe cuasajü oijü chü'ü chü'vache müssanükona cho'oñu chiiche'te asa na'a rüa pojosi'küa'mü chü'ü.

⁸ Müssanükona're chü'ü tocha saosija'ore ña sumava'ñe pa'ijüna cuasakü oïü aperumü, "Chü'ü rüarepa sumava'ñe cuasoche i'kacosomü", chiiü cuasasi'küa'mü. Chü'ü chura jä'aja'ñe cuasama'mü. Müssanükona sumava'ñe pa'lisi'e cu'ama'mü. Chü'ü tochasi'le chü'ü ña jeereparumü oimanesinaa'me. ⁹ Chura pojomü chü'ü. Jä'ata'ni müssanükona sumava'na pa'lisi'ere cuasakü pojoma'mü chü'ü. Müssanükona chü'ü chü'üñe cho'ocuhesinapi sumava'ñe pa'iju, cuhema'ñe cho'oche'te cuasakü pojomü chü'ü. Chüküna tocha saosi'e chü'ü ña sumava'na pa'linata'ni chura Dios chiiche'te re'oja'che cho'oja'pa'ime müssanükona. Jä'ajeküna sumava'nare cho'osinata'ni müssanükona're cacü'omanesinaa'me chü'ü. ¹⁰ Päi ücuauana Diore jachaju cu'ache cho'oche'te ühasoñu chini repana rekoñoä sumava'ñe cuasato re'omü. Ühaso Repaüni cuasajü jovoni Ücuauana'me si'arumü re'oja'che pa'ijanaa'me repana. Repaüte cuasacuhenata'ni oijü cho'osojanaa'me. ¹¹ Diopi cho'okaiüna sumava'na pani etajani re'oja'che pa'iju chura ñamema'ñe Repaü chiiche'te cho'oñu chiinaa'me müssanükona. Ücuachi'a chura chü'üpi müssanükona're cuasakü re'oja'che ja'me paaü chiime müssanükona. Dioni vajüchüü cu'are cuhejü chü'üni cuasajü re'oja'che cho'oñu chiinajejü cu'ache cho'osi'küre cu'ache cho'osinaa'me müssanükona, jo'e cho'omanea'kü chini. Jä'aja'ñe cho'oju chura re'oja'che cho'o ñojü pa'ime müssanükona. ¹² Müssanükona're repaja'ova tocha saorumü Dios ñaku'te cu'ache cho'osi'küna'me cu'ache cho'ocojñosi'kürechi'a cuasakü tochamanesi'küa'mü. Ücuachi'a müssanükona chü'üre cuasache'te meñe cuasa masia'lju chini tochasi'küa'mü chü'ü. ¹³ Jä'are cuasakü pojomü chü'ü.

Müssanükona'pi ücuauko re'oja'che cho'okatena Tito ñajani pojokü rai-si'ere cuasakü na'a rüa pojomü chü'ü. ¹⁴ Aperumü müssanükona pa'icheja repaü chuta'a saimaruü müssanükona re'oja'che pa'iche'te küasi'küa'mü chü'ü repaü'te. Repaü saisirumü chü'ü küasi'ü ücuarepa cho'oasome müssanükona. Müssanükona'pi repaüni re'oja'che cho'okaijüna Tito reparumü, "Pablo küasi'e chü'ü ücuarepaa'me", chiiü cuasaasomü. Ücuachi'a chü'ü müssanükona're küasi'e chü'ü ücuarepaa'me. ¹⁵ Repaü Tito müssanükona're oïü sani ñaruü müssanükona repaü'te ña kükü pojou repaü chü'üne jachama'ñe cho'osi'ere cuasakü na'a rüa chiimü müssanükona're chura. ¹⁶ Chü'ü müssanükona repaü'te re'oja'che cho'okaisi'ere cuasakü, "Cuhama'ñe re'oja'che cho'ojü pa'ijanaa'me repana", chiiü cuasakü pojomü repaü.

Diore cuasajü ūsiche'te küamu

8 ¹ Asarepajüü, chü'ü majapäijana. Chura icheja Macedonia cheja pa'ina Jesure cuasakuanuphää Diopi cho'okaiüna re'oja'che pa'iche'te küaku tochamu chü'ü. ² Repana rüa cu'ache til'jñecojñoü chüova'na pa'inata'ni

rúa pojojú pa'ijú kurinaja'ñe chekúnare kuri rupú ūsisinaa'me. ³ Chú'ú repana ūsiche ñasi'kújekú kúamú ie: Repanani ūsiúakúna ūsire'onúkorú peore ūsiso jo'e ūsicu'achejatu'ka ūsisinaa'me repana. ⁴ Chekúnare Jesure cuasanani kurire ūsineesinaa'me repana. Chú'úre séeju'rúa i'kasinaa'me repana, repana ūsiche'te chú'úpi ūsemanea'kú chini. ⁵ Jál'aja'ñe cho'oju'chú'ú aperúmu, "Re'oja'che cho'ojaanaa'me repana", chiiú cuasasi'e na'a re'oja'che cho'osinaa'me repana. Úcuánapi meñe Dioni ūsiju, "Chukúna'te paajú'ú; mu'ú chú'úñe'te peore cho'oju'pañu chiime chukúna", chiiú Repaú chiiche'te cho'oju'chú'ú chiiche ūcuachi'a peore cho'oju'pa'ime repana. ⁶ Jál'ajekúna Titore repaú aperúmu koo pi'nimanesi'ere kurire mu'sanúkona ūsema'ñe pojojú jovoche'te peore mu'sanúkona pa'ijoopona sani kooa'kú chini i'kasi'kúha'mú chú'ú. ⁷ Mu'sanúkona peore rúa re'oja'che cho'ona'a'me. Diore masi cuasajú, Repaú chú'o rúa masijú rúhiñe kúaju, re'oja'chechi'a cho'oñu chini cuasanajeju'chú'úre rúa cuasame. Re'oja'che cho'onajeju' ūcuaja'che kuri ūsema'ñe ūsiju pa'ijú'ú.

⁸ Mu'sanúkonapi kurire ūsia'ju chini chú'úku i'kama'mú chú'ú. Pái chekúnare re'oja'che cho'ouakúna cho'oche'te kuakú i'kamú chú'ú mu'sanúkonare. Chekúrúmu mu'sanúkona ūcuaja'che chekúnare Jesure cuasanare oiju kuri ūsiñu chiicosome. ⁹ Maire Paaku Jesucristo maini oiu'cho'okasa chini Repaú cho'osi'e masime mu'sanúkona. Peore Paakuta'ni maini oiu' chúova'ú pa'ikúja'iú pa'isi'kúha'mú Repaú cheja pa'irúmu, maipi rekoñoá kurinaja'ñe karama'ñe re'oja'che paapú chini.

¹⁰⁻¹¹ "Já'che cho'oto re'omú", chini cuasaku chú'vara mu'sanúkonare. Chekúnare charo kuri ūsisinaa'me mu'sanúkona. Mu'sanúkona cho'oju'pojojú caraisiúsurúmu cho'o jujasile chura mu'sanúkonare peore cho'ore'o-chetu'ka cho'oju'pi pi'nijú'ú, mu'sanúkona aperúmu pojojú cho'oñu chiisi'e. ¹² Mai rekoñoá ūsiúanúkorú cuasa maire ūsire'onúkorú ūsito pojomú Dios maire. Mai peomajñarú, "Úsiju'ú chú'úre", chiima'mú Repaú.

¹³ Mu'sanúkonapi peore ūsiso chúova'na pa'ijúna chekúnapi kurina paapú chini i'kama'me chukúna. Úcuánko mu'sanúkonapi ūcuapa'rúvachi'a karama'ñe paapú chiime chukúna. ¹⁴ Irúmu mu'sanúkona repana peoche'te paajú mu'sanúkonare cajejaiche'te ūsito karamaneja'mú repanare. Na'a pa'isirúmu repana mu'sanúkona peoche'te paajú repanare cajejaiche'te sáñe ūsito karamaneja'mú mu'sanúkonare. Jál'aja'ñe cho'oju' ūcuánko ūcuapa'rúvachi'a karama'ñe pa'ijanaa'me mu'sanúkona. ¹⁵ Dios chú'o tocha jo'kasi'e Moisés pa'irúmu cho'osi'ere kuakú jál'are ija'che che'chomú maire:

Diopi cho'okaiúna rúa siasi'kúre cajejaimanesi'kúha'mú.
Jmanúkorú siasi'kúre ūcuachi'a karamanesi'kúha'mú, Diopi
cho'okaiúna,
chiimú.

Titona'me chekʉnare Corinto vʉ'ejooopo saoche'te kʉamʉ

16 Diopi cho'okaiʉna chura Titopi chʉ'ʉ mʉsanʉkonare oīʉ cuasache-ja'che oīʉ cuasakʉna, "Re'orepamʉ, Ja'kʉ", chiimʉ chʉ'ʉ Repaʉ'te Diore. **17** Chʉ'ʉ repaʉ'te, "¿Jo'e saima'kʉ mʉ'ʉ repacheja?", chiito, ūcuají saineekʉ pojokʉ, "Jaʉ, jo'e sani ñaja'mʉ chʉ'ʉ repanare", chiisi'kʉa'mʉ repaʉ. **18** Saiʉna chekʉre Jesucristo'te cuasache kʉachʉ'ore masi chʉ'vakʉ Jesure cuasakuanupʉāre ūcuaukore re'oja'che cutucojñokʉni repaʉna'me saaʉ chini saomʉ chʉ'ʉ. **19** Ūcuachi'a kuri chi'i pi'nisirʉmʉna chʉ'ʉna'me kurire sakaaʉ chini Jesure cuasakuanupʉāpi chēa jo'kasinaa'me repaʉ'te. Chukʉna cho'okaiʉache cuasache'te cho'o ñojoʉ Dioni pojojʉ chʉova'na pa'iva'nani kurire ñisiñu chini saijanaa'me chukʉna. **20** Pāi ūsema'ñe pojojʉ jovosi'ere kurire sakʉ, pāipi chʉ'ʉni cu'a cuasajʉ ke'remanea'jʉ chini chekʉnare pāi ja'me saja'mʉ chʉ'ʉ. **21** Chʉ'ʉ cho'ora chiiʉ re'oja'che cho'oche'te Maire Paakʉchi'a masimanea'kʉ chini ūcuachi'a pāi ñajʉ'te cho'o ñora chiimʉ chʉ'ʉ, repanapi masia'jʉ chini.

22 Ūcuachi'a jo'e chekʉre mai majapāijja'ia'te repaʉ Diore re'oja'che cho'okaneenē chʉ'ʉre rʉarepañoā cho'o ñosi'kʉre chekʉnana'me mʉsanʉkona pa'ichejana saaʉ chini saomʉ chʉ'ʉ. Chura repaʉ mʉsanʉkonare cuasakʉ, "Re'oja'che cho'ojanaa'me repana", chiiʉ cuasakʉ na'a rʉa Diore cho'okasa chiimʉ. **23** Repaʉ Tito chʉ'ʉre ja'me cho'oche cho'okaiʉ mʉsanʉkonare ūcuachi'a re'oja'che cho'okaikʉ'mʉ. Chekʉna repaʉ'te ja'me saina mai majapāijana re'oja'che pa'ijʉ Cristo pa'iche'te cho'o ñojʉna Repaʉ'te cuasakuanupʉāpi chēasinaa'me ja'me saapʉ chini. **24** Jā'ajekʉna mʉsanʉkona repanare oijʉ cuasache cho'o ñojʉ'ʉ. Ūcuachi'a chʉ'ʉ repaʉnare mʉsanʉkona re'oja'che pa'iche kʉasichʉ'o ūcuarepa cho'o ñojʉ'ʉ, Jesure cuasakuanupʉāpi ūcuaukoko asa masia'jʉ.

Diore cuasanare ñisiñu chini kuri jovoche'te kʉamʉ

9 **1** Mʉsanʉkona Jesure cuasanare chʉova'na pa'inare kuri jovokai-che chʉ'ʉ chʉ'vakʉ tochache chiima'me. **2** Ūcuare mʉsanʉkona repanare cho'okañu chiime. Chʉ'ʉ mʉsanʉkona Acaya cheja pa'ina re'oja'che cho'okañu chiiche'te masikʉ icheja Macedonia cheja pa'inani kʉakʉ pa'imb. Mʉsanʉkona caraisiñsʉrʉmʉpi vʉa kuri ñisiñu chiijʉ pa'iche'te kʉaʉna asa repana Jainʉko ūcuaja'che cho'ojoʉ kuri rʉa ñisiñu chiinaa'me. **3** Jā'ata'ni inare mai majapāijanare mʉsanʉkona pa'ichejana saomʉ chʉ'ʉ. Repana sani tī'asirʉmʉ mʉsanʉkona cho'oñu chiisi'e cho'o pi'nijʉ'ʉ, chʉ'ʉ mʉsanʉkona re'oja'che cho'oche kʉasi'e jorechʉ'o pa'ima-nea'kʉ. **4** Chʉ'ʉ mʉsanʉkona pa'icheja sairʉmʉ icheja Macedonia cheja pa'ina te'ena ja'me sani ñato repakuri jovomanesi'e pa'ito kʉkasoja'mʉ chʉ'ʉ, chʉ'ʉ i'kasi'lere jorejʉ cho'okaimanerena. Mʉsanʉkona ūcuachi'a

joresinajeju r̄ua k̄uk̄ujanaa'me. 5 Jā'are cuasa mai majapāijanare charo saora chiisi'kha'mu ch̄'u, repanapi m̄usanukona pojoju ūsiñu chiisi're kurire jovojuña koo pi'nia'ju chini. Jā'aja'ñe koo pi'niru repakuri m̄usanukona pojoju jovosi'e ūsiñamana ūsisil'eja'che pa'imaneja'mu.

6 Iere cavesum'a ñe cuasajū'us: Pāiu ūu tāku jmanukoru tāni jmanukoru paaja'mu. R̄ua tāsi'k̄uta'ni r̄ua paaja'mu. Úcuaja'che jmamakaru ūsisil'ku re'oja'che jmamakaru kooja'mu. R̄ua ūsisil'k̄uta'ni r̄ua kooja'mu re'oja'che. 7 Maire ūcuaukore te'enarechi'a ūcuauhamajñarua pāipi ch̄'ujuna ūsimu'ñe mai rekonoā ūsiñache cuasamajñarua ñsema'ñe pojoju ūsiñche pa'imu. Pāi repana neemajñarua pojoju ūsinare pojomu Dios. 8 Dios mai chiiche si'ache peore cajejaiche ūsik'u'mu, maipi si'arum'u karama'ñe cajejaiche paaju chek̄unani ūsiju re'oja'che cho'oju paapu chini. 9 Dios ch̄'o tocha jo'kasi'e ija'che k̄uam'u:

Jainukore ch̄uova'na pa'inare oiu repau neemajñarua ñsema'ñe
rupu ūsik'u'mu repau.

Repau jā'aja'ñe re'oja'che cho'oché si'amaneja'mu, chiim'u. 10 ūu tāku'te jo'e tājañena'me ūu repau ñiñe ūsik'ji Dios m̄usanukonapi si'ache paaju chek̄unani rupu ūsiju paapu chini si'arum'u na'a r̄ua ūsija'mu m̄usanukonare. 11 Jā'aja'ñe ñsema'ñe ūsiju pani Úcuauj'i cho'okaiuna karama'ñe paaju chek̄unare rupu ūsijache si'arum'u paajanaa'me m̄usanukona. Úcuachi'a ch̄'u ch̄'vache'te m̄usanukonapi asa pojoju ūsiru ch̄uk̄unapi sa ūsijuña koo pojoju Diore, "Re'orepamu, Ja'ku", chijjanaa'me repana. 12 M̄usanukonapi Dios neena chiiche'te ch̄uk̄unapi sa ūsia'ju chini kurire ūsini repanare karachechi'a cho'okaimanejanaa'me. Diore na'a r̄ua pojoju, "Re'orepamu, Ja'ku", chiiche ūcuachi'a cho'okaijanaa'me m̄usanukona repanare. 13 Jā'aja'ñe cho'oju m̄usanukonapi repanani re'oja'che cho'okaiju Dios chiiche jachama'ñe cho'oché'te cho'o ñoru ña pojoju Dioni ija'che i'kajanaa'me: "Repana Jesucristoni cuasaju Repau'te cuasache k̄uach'ore k̄uaju ie repana paache ñsema'ñe ūsiju pa'ime chukuna'te, chek̄unare ūcuachi'a; re'orepamu, Ja'ku", chijjanaa'me. 14 Úcuachi'a m̄usanukonare pojoju cuasaju Dioni s̄eekaijanaa'me repana, Úcuauj'i cho'okaiuna m̄usanukona repanare cho'okaisi'ejek̄una. 15 Maire pa'iche re'oja'che, pāi te'euju'e k̄uavesu'che'te ūsisil'k̄ujek̄una Repau'te Diore ūcuauko pojoju, "Re'orepamu, Ja'ku", chijju pañu mai.

Diopi jo'kauña Pablo ku'i' ch̄u'vasi'ere k̄uam'u

10 1 Chura Cristo pe'keru ch̄u'vasi'ea'che m̄usanukonani pe'keru ch̄u'vaku tocha saomu ch̄'u ie ch̄'o. M̄usanukona te'ena ija'che cutuj̄asome ch̄'ure: "Repau Pablo maire ja'me pani i'kavajuchaku r̄ua i'kama'kha'mu. Jā'ata'ni t̄iñchejare pani r̄ua ch̄'uku ch̄'o tocha raoku'mu repau", chijj̄asome. 2 Ch̄'u m̄usanukonare ñara chini sai-

ja'mu. M̄sanukonapi re'oj'a'che pa'ito ñaku i'kamaneja'mu ch̄'u. Pāi ch̄'ure, "Diore cuasama'kuja'che pa'līmū iku", chiinareta'ni i'kaja'mu ch̄'u. ³Pāiu'mu ch̄'u. Jā'ata'ni pāi Diore cuasamana cavacheja'che cavama'kuja'mu ch̄'u. ⁴Pāi vaicheji cavama'kuja'mu ch̄'u. Jā'ata'ni Diore cuasacuhenera cajejaik'u ch̄'u, Dios Peore Masikuji cho'okaiuña. ⁵Pāi Dioni cuasacuheju chekunapi Repauní cuasamaneal'ju chini r̄ua i'kanare Diopi cho'okaiuña cajejaimasiku'mu ch̄'u. Chekunapi Dios chiiche'te cho'omanea'ju chini i'kanapi asa Repauní cuasaju jovoaju chini i'kamasiku'mu ch̄'u. ⁶M̄sanukona ūcuauko Dios chiiche re'oj'a'chechil'a cho'oju pa'irumuna chekunare Repauní jachaju re'oj'a'che pa'imanaare repana cu'ache cho'osi'e ro'i ch̄'u'ja'mu ch̄'u.

⁷Sē'sevu pa'līmajñarukachi'a ñaju pa'ime m̄sanukona. Pāiu ūcuaukují meñe cuasa ña, "Ch̄'u Cristo neekua'mu", chiiu cuasaku ch̄'ure ūcuajache, "Cristo neekua'mu jā'u", chiiu cuasaa'ku. ⁸Maire Paaku Dios ch̄'ure m̄sanukonani Repau ch̄'ore ch̄'vaa'ku chini jo'kasi'kuja'mu, ch̄'vakuna asa m̄sanukonapi na'a r̄ua re'oj'a'che paapu chini. M̄sanukonani cacu'oak'u chini chēamanesi'kuja'mu Repau ch̄'ure. Jā'a vajuchuma'ñe kuam̄ ch̄'u m̄sanukonare, ch̄'u ch̄'vachu'ore asa jachamaneal'ju chini. ⁹Jā'ajekuna m̄sanukonapi na'a re'oj'a'che paapu chini m̄sanukonare pe'rruk'u i'ka kükora chini tochama'mu ch̄'u. ¹⁰Chekuna pāi te'ena ch̄'u tocha saosija'o ña ija'che cutujasome ch̄'ure: "R̄ua ch̄'u'ku tocha raomu repau. Jā'ata'ni icheja rani vesuujeku i'kamau pāi te'euterejē'e i'ka kükoma'kuja'mu repau", chijjasome. ¹¹Jā'aja'ñe i'kana iere masia'ju: Ch̄'u m̄sanukonare so'ore pa'iñu i'kaku tocha saoche m̄sanukonare ja'me sani panijē'e ūcua i'kaku pa'iña'mu ch̄'u.

¹²M̄sanukonare ja'me pa'ina te'ena r̄ua vesuñata'ni ūcuauapi, "Chekunare na'a r̄ua masinaa'me chukuna", chiju meñe cuasaju pojonaa'me. Repana meñe pojona pa'ivesuñaa'me. Repana cho'ochéja'che cho'oma'kuja'mu ch̄'u. ¹³⁻¹⁴Dios ch̄'ure cho'oa'ku chini jo'kasi'ere m̄sanukonare kuaku ch̄'u pa'iche masi kuaku'mu ch̄'u. Ūcuauji ch̄'u'una m̄sanukona pa'icheja charo sani Cristo'te cuasache kuachu'ore ch̄'vasil'kuja'mu ch̄'u m̄sanukonare. Ch̄'uchi'a te'eua cuasasi'ere ch̄'vajaisi'ema'mu jā'a. M̄sanukonare chekuna na'a charo Cristo pa'iche kuajaisina peome. M̄sanukonare ch̄'vajaisi'ku pa'imaneni jā'aja'ñe i'kaku jorechu'ore i'kaku pa'ira'amu ch̄'u. ¹⁵Chekuna cho'ochéte cuasaku kuama'ñe ch̄'ure jo'kasi'echi'a kuaku ch̄'vaku'mu ch̄'u. M̄sanukonapi ch̄'u ch̄'vachu'ore asa chēa si'arum̄ na'a re'oj'a'che pa'ito pojoja'mu ch̄'u m̄sanukonare. Jā'aja'ñe pa'iñu asamasito na'a re'oj'a'chere ch̄'vaja'mu ch̄'u m̄sanukonare. ¹⁶M̄sanukonare ch̄'va pi'nisirum̄ so'ña canani chekuna pāi chuta'a ch̄'vamachejña pa'inani ku'iñu ch̄'vara chii'mu ch̄'u, m̄sanukona pa'icheja na'a so'o pa'inani. Chekuna charo sani ch̄'vasinani

chu'upi cho'jepi sani chu'va rani, "Chu'upi chura chu'vajakuna Diore cuasanaa'me jã'ana", chiiu jorecuhemu chu'u.

17 Meñe i'kaju, "Ra re'onaa'me chukuna", chiimaneñu mai. Maire Paaku pa'iche'te kuaju, "Ra re'oku'mu Repau", chiju pañu mai. 18 Paiñ ùcuatiji meñe, "Re'oku'mu chu'u", chiiku chekurumu re'oku'mu; chekurumu cu'aku'mu. Jã'ata'ni Diopi paiñni ùcuauakuni, "Re'oku'mu iku", chiito re'oku'mu repau.

Jorechu'o che'chona pa'iche'te kuamu Pablo

11

1 Chu'u i'kaku tochache ña cu'ache cuasameñu. Musanukonani ve'veu i'kacheja'che jmanukoru i'kara. 2 Diopi cho'okaiuna musanukonare romi vanuku pa'icheja'che cu'a vanuku raua cuasaku pa'imu chu'u. Chu'u musanukonare puka'kupi mamakoji chekunare cho'oma'ñe ùjurechi'a te'eu'te re'oja'che pao chini ñischeja'che Cristoni ñisi'kua'mu, musanukonapi Repau'techi'a cuasaju re'oja'che paapu chini. 3 Jã'ata'ni vatiaña jore ai i'kache'te asa jachama'ñe cho'oko Eva cacu'acojñosi'ea'che musanukonapi, "Jorechu'ore asa chuea jachama'ñe cho'oju Jesure masi cuasache re'oja'chere ûhasojanaa'me", chini sumava'u cuasaku pa'imu chu'u. 4 Pai chekuna sani musanukonani chu'u chu'vasi'eju'che chu'vama'ñe Jesús pa'iche t*tiñ*e kuaju jorechu'o chu'vanare pojona'a'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'oju musanukona rekonoä Dios Rekocho kooma'ñe t*tiñ*rekocho'te pojoju koonaa'me musanukona. Jesús pa'iche ùcuarepa kuache'te asa chuasina chura t*tiñ*chu'ore asa chueju pa'ime. 5 Repana jorechu'o che'chona chu'ure na'a raua masinama'me. Musanukona, "Raua masinaa'me ina", chiime repanare. Jã'ata'ni joreme musanukona. 6 Chu'u pai jainuko pa'ichejña chu'o re'oja'che masi i'kavesukuta'ni Dios chu'o masiku'mu. Peore jã'la chu'u cho'ocheji si'arumu cho'o ñoku'mu chu'u musanukonare.

7 Chu'u musanukona rekonoäpi karama'ñe re'oja'che paapu chini chu'u cho'oche cho'oku Dios chu'ore kuri sëema'ñe chuova'u chu'vaku, ñcu'ache cho'ore chu'u? 8 Chu'u chekuchejña sani pa'iu Jesure cuasakuanupuäpi kuri ñirena koo musanukonare Dios chu'o kuri sëema'ñe chu'vasi'kua'mu. 9 Chu'u musanukonare ja'me pa'irumu te'eu'terejë'e karache cho'omanesi'kua'mu. Reparumu Macedonia raisina mai majapäijanapi chu'u chiiche peore ro'ikaisinaa'me chu'ure. Jã'ajekuna musanukonare jmamacarujë'e karache cho'oma'ñe ùcua karache cho'oma'ñe pa'ija'mu chu'u. 10 Cristo chu'o ùcuarepare asa chuasi'kujeju chu'o ùcuarepare i'kaku'mu chu'u. Acaya cheja si'achejña pa'inare te'eu'terejë'e ñsecu'amu jã'la chu'u kuache. 11 Musanukonani cuheku i'kama'mu chu'u. Dios masimu chu'u musanukonare raua chiiu cuasache.

12 Chu'u cho'oche cuhamu'ñe ùcua chu'vaku pa'ija'mu, kuri sëema'ñe, jã'aja'ñe cho'okuna chu'ure ke'renani, "Pablo cho'ocheja'che cho'onaa'me

chukuna”, chiicu'aa'kʉ chini. ¹³Repana, “Jesucristo saosinaa'me chukuna”, chiijʉ joreme. Cristo saomanesinaa'me repana. Repana cuasachechi'a jorejʉ che'chome. ¹⁴Vati ai ūcuaja'che te'eñoa ángel cho'ocheja'che re'oja'che ñoñe joreku cho'ome. ¹⁵Repaʉ neena jorecha'o che'chona ūcuau cho'ocheja'che cho'oja'che pa'ina cho'ocheja'che re'oja'che ñoñe cho'ome. Jā'ata'ní repana cu'ache cho'osi'e ro'i cu'ache'te koojanaa'me.

Pablo repaʉ'te cu'ache ti'jñesi'ere kʉamʉ

¹⁶Jo'e vē'veʉ i'kacheja'che i'kakʉ mʉsanʉkonapi cha'uní, “Vē'veʉ'mʉ jā'ʉ”, chiijʉ cuasameña'lʉ chini sēemʉ chʉ'ʉ. Jā'ata'ní jā'aja'ñe cuasanijé'e chʉ'ʉ vē'veʉ i'kacheja'che i'kache asa cuhemanejʉ'ʉ. Chʉ'ʉ pa'iche'te jo'e na'a rʉa kʉara chiimʉ chʉ'ʉ. ¹⁷Ie i'kakʉ Jesucristo chʉ'ʉsi'e kʉama'ñe te'eʉ vē'veʉ i'kacheja'che i'kamʉ chʉ'ʉ. ¹⁸Pāipi Jainʉko repana re'oja'che pa'iche meñe kʉana pa'ijʉna chʉ'ʉ ūcuaja'che chʉ'ʉ pa'iche'te kʉamʉ. ¹⁹Mʉsanʉkona meñe, “Rʉa masime chukuna”, chiinata'ní jorena vē'vena i'kajʉ che'chochʉ'ore asa pojona'a'me. ²⁰Mʉsanʉkonare repanani cho'okaijʉ paapʉ chini cho'oche rʉa chʉ'ʉnare ūcuachi'a pojojʉ pa'inaa'me mʉsanʉkona, jorejʉ mʉsanʉkona neemajñarʉñ tʉtesonare, ūcuachi'a cuhejʉ cu'ache i'kajʉ ūcuawache cu'ache cho'onare. ²¹Chʉ'ʉpi mʉsanʉkonani jā'aja'ñe cho'omañna jorena pa'iche'te i'kajʉ, ¿“Repana Pablo'te na'a rʉa masime”, chiijʉ cuasache mʉsanʉkona? Vajʉchʉache-ta'ní ūcua i'kamʉ chʉ'ʉ.

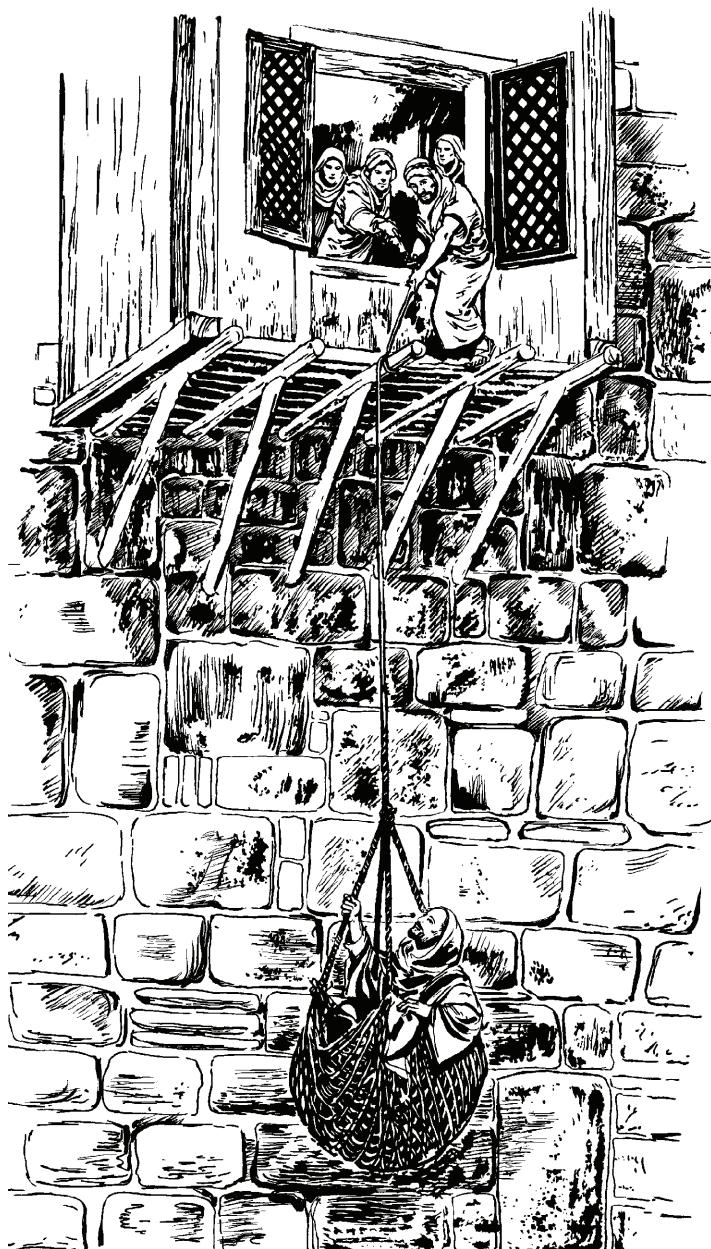
Chekʉna repana pa'iche meñe pojojʉ kʉacheja'che chʉ'ʉ ūcuaja'che chʉ'ʉ pa'iche'te meñe pojoku kʉamʉ. Vē'veʉ i'kacheja'che i'kamʉ chʉ'ʉ. ²²“Hebreopāia'me chukuna”, chiime repana jorecha'o che'chona. Chʉ'ʉ ūcuachi'a hebreopāi'ʉ'mʉ. “Israelpāia'me chukuna”, chiime repana. Chʉ'ʉ ūcuachi'a Israelpāi'ʉ'mʉ. “Abraham jojocojñosinaa'me chukuna”, chiime repana. Chʉ'ʉ ūcuachi'a Abraham jojocojñosi'kʉa'mʉ. ²³“Cristo'te cho'oche cho'okaina'a'me chukuna”, chiime repana. Chʉ'ʉ repanare na'a rʉa Cristo'te cho'oche cho'okaikʉ'ʉ. (Jā'aja'ñe i'kakʉ vē'veʉ i'kacheja'che i'kamʉ chʉ'ʉ.) Cho'oche na'a rʉa cuaja pa'iche cho'okʉ, pāi chēavʉ'e na'a rʉarepañoã cuaocojñokʉ, na'a rʉarepañoã suī'suecojñokʉ, rʉarepañoã chuenisovajʉchʉache ti'jñecojñokʉ pa'ikʉ'ʉ chʉ'ʉ. ²⁴Judíopāi chʉ'ʉnapi chʉ'ʉrena vacapísimeji te'echo suī'sueche treinta y nueverepañoächi'a suī'sueche'te cincorepañoã suī'suecojñosi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. ²⁵Choteñoã vāsochoji vaicojñosi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Te'echo catapi su'acojñosi'kʉa'mʉ. Choteñoã mar chiara saivʉã choovʉã fa'a rʉocojñosi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. Jā'aja'ñe ru'isirʉmu te'echo ñamina'me umucuse chiara joopo choovʉjé'e peoʉ vavakʉ pa'isi'kʉa'mʉ chʉ'ʉ. ²⁶Sí'arʉmu ku'iʉ rʉarepañoã asiva-jʉchʉache ti'jñecojñokʉ'ʉ chʉ'ʉ, vu'ñajoopoã, pāi te'ena pa'ichejñapi, chiañaa ko'sa mevoñeki, chiara fa'a rʉocheji, pōse ñaanana'a'me, ūcuachi'a

tíipâina'me chû'ü majapâi asivajüchhache cho'ochena'me joreju, "Jesure cuasanaa'me chukuna", chiina cho'oche. ²⁷Cho'oche rúa cuaja pa'iche ca'nañetu'ka cho'oku rüarepañoä kâiñejé'e peou tiljñecojñokü'mü chû'ü. Úkuchena'me aïñe peoku áucuhava'ü pa'iü ūcuachi'a te'eñoa kâñare peoku rúa chû'rükü pa'iku'mü chû'ü.

²⁸Jâlaja'ñe cu'ache tiljñecojñokü oiu Jesure cuasakuanupüä ūcuachi'a si'achejña pa'inare si'aumucujña cuasakü oiu pa'iku'mü chû'ü, "Chekûrumü repanapi cacu'asoju", chini. ²⁹Repanare ja'me pa'iku re'oja'che cho'o koka peoto repau'te cuasakü oimü chû'ü. Úcuachi'a repanapi ūcuahaküji cacu'ocojñosi'kü pa'ito chû'ü rekocho rúa oimü repau'te. ³⁰Jâlaja'ñe pa'iü chû'ü pa'iche meñe pojoku kuani chû'ü cho'ovesüche'te kuaja'mü chû'ü. ³¹Maire Paaku Jesucristo Puka'kü Dios, pâi si'arumü pojocojñokü, chû'ü ūcuarepa i'kache masimu. ³²Jo'e chû'ü pa'iche'te kuara. Damasco vü'ajoopo chû'ü saisirümü Aretas ūcuankore chü'ükü pa'isi'kü'a'mü repacheja pa'inare. Repau'te ūcuajoopo canare chü'ükaiküji chü'üuna chû'üni chëaňu chini pâi rúa pë'jesinaa'me reparumü. ³³Jâ'ata'nî repaumü chû'üre jü'ena maña repajoopo je'na pachusi'pa jâ'acho'jena umü pa'isa'arüji casorena chû'üre chëaňu chini pë'jenare chëacojñoma'ñe sanisosi'kü'a'mü chû'ü.

Pablo Repau ñasi'ena'me asasi'e kuamü

12 ¹Chû'ü pa'iche'te meñe kuakü ūcua cuhamá'ñe kuara. I'kate'ekü-ta'nî chû'üre Maire Paaku Jesucristo ñosi'ena'me Repau kuasi'ere ūcua kuaja'mü. ²Chû'ü Jesucristo'te jovouña Dios Repau pa'icheja chû'üre muasi'e chura ie catorcerapau'shurumüa'me. Chekûrumü chû'ü ca'nivü-na'me rekocho micosomü, chekûrumü rekochochi'a. Chû'üta'nî vesumü. Diochi'a masimu jâ'a. ³Ca'nivüna'me saimaneni rekochochi'a saicosomü chû'ü reparumü. Diochi'a masimu jâ'a. ⁴Iechi'a masimu chû'ü: Dios chû'üre Repau pa'icheja muasirümü chekûnare pâi te'eü'terejé'e kuauato chû'o asasi'kü'a'mü chû'ü. ⁵Reparumü chû'ü cho'osi'e pojoku kuauato na'a rúa kuara'amü chû'ü. Jâ'ata'nî chû'uchi'a masiche'te meñe pojoku kuama'ñe chû'ü cho'ovesüche'te kuato na'a re'omü. ⁶Chû'ü masiche kuache ūcuarepajekuna peore kuani vë'veü i'kacheja'che i'kamanera'amü chû'ü. Jâ'ata'nî kuama'mü chû'ü jâ'a, pâipi chû'ü meñe kuachü'ochi'a asajü pa'ima'ñe chû'ü cho'o ñoñe'te cuasa masia'lju chini. ⁷Jâ'ajekuna Repau chû'ürechii'a ñosi'e meñe rüarepa cuasaku pojomanea'kü chini vati ai chû'üre jü'iñe cho'oche ūsema'kü'a'mü Dios. ⁸Chû'üre jü'iñe'te cho'och'e'te ūseal'kü chini Maire Paaku'te choteñoä séesi'kü'a'mü chû'ü. Jâ'ata'nî Repau chû'üre ūcua ūsema'kü'a'mü. ⁹Jâ'ata'nî sëeto ija'che i'kasikü'a'mü Repau chû'üre: "Chû'üpi cho'okaiüna cu'ache tiljñecojñoküta'nî pojoku pa'iü chû'üni masi cuasaku re'oja'che pa'imasikü'mü mü'ü. Re'oja'che

(Hch 9.25; 2 Co 11.33)

pa'ivesñare chü'upi na'a rúa re'oja'che cho'okaiñna chü'ü Masiü cho'oché pāi na'a rúa ñomü", chiisi'kua'mü Repaü. Jā'aja'ñie jeküna chü'ü cho'ovesüche'te meñe cuasakuü na'a rúa pojokuü pa'imü chü'ü, Cristojoj Peore Masiüji chü'upi na'a re'oja'che cho'okaaü chini. 10 Chü'upi meñe, "Rúa vesüü'mü chü'ü", chiiü cuasakuü Ücuauji cho'okaiñna pojokuü Diore cuasache na'a rúa masikuü'mü chü'ü. Jā'ajeküna chü'ü Cristoni cuasakuü pa'ivesache'te meñe pojokuü khamü chü'ü, cho'ovesüchena'me, cu'ache cutucojñoñe, cu'amajñarüä karache, cu'ache cho'ocojñoñokü pa'iche.

Corinto vu'ejoopo pa'inare jo'e sani ña vajachusü'ere kuaamü

11 Müssanükonaapi chü'uni cu'ache i'karena vë'veü i'kacheja'che i'kakü tochasi'kua'mü chü'ü ija'ova. Chü'ure müsanükona rúa re'oja'che cho'okaikü'te, ñje'se pa'iüna pojoma'ñe, pojohü re'oja'che i'karüja'chere? Repanare jorechü'o che'chonare, müsanükona, "Rúa masinaa'me", chiinaa'me. Jā'ata'ni chü'ure rúa vesüü'teta'ni na'a rúa vesünaa'me repana. 12 Chü'ü müsanükona'me pa'irüümü cuhama'ñe Diochi'a cho'omasiche'te pāi vasochena'me cheke peore cho'o ñokü pa'iü chü'ü jorema'ñe Jesús saosi'kü pa'iche cho'o ñosi'kua'mü müsanükona're. 13 Jesure cuasakuanupüä cheküchejña pa'inare cho'okaicheja'che cho'okaikü'mü chü'ü müsanükona're. Jā'ata'ni müsanükona pa'ichejachi'a müsanükonañi karache cho'ocuhékü kuri kooma'ñie Dios chü'o chü'vasi'kua'mü chü'ü. Jā'aja'ñe chü'upi cu'ache cho'oru chü'ü cu'ache cho'osi'e jo'e cuasamanejü'ü.

14 Chura müsanükona pa'icheja ka'chañoña sani ñasi'küpí jo'e saipi'ramü chü'ü. Jo'e ücuaja'che karache cho'oma'ñe pa'iü Dios chü'o kuri kooma'ñie chü'vaja'mü chü'ü müsanükona're. Müsanükona paamajñarüäre chini chü'vama'mü chü'ü; müsanükona'rechi'a chiiü chü'vamuü. Chiiva'napi kuri chil'i püka'küpäire kuirama'me. Püka'küpäia'me kuri chil'i repana mamachüiva'nare kuirana. 15 Chü'ü muela'kuja'iü pa'lü müsanükonañi chiiü pojokuü chü'ü paa'cheji peore ro'ikaiü pa'lja'mü. Ücuachi'a müsanükonañi oüü rúa ca'nañetü'ka cho'oché cho'okaiü pa'lja'mü chü'ü müsanükona're. Chü'ü müsanükona're si'arümuü na'a rúa chiiü pa'imuü. Müsanükonañi chü'ü chiicheja'che chü'ure chiiü pa'imacosome. 16 Müsanükona're karache cho'okaima'kua'mü chü'ü. Jā'ata'ni pāi te'lena, "Repanare rúa jorekü repana paamajñarüäre tua paamuü repaü", chiinaa'me chü'üre. 17 Pāi müsanükona pa'ichejana jorekü sao cu'ache cho'omanesi'kua'mü chü'ü müsanükona're, kuri jñaara chini. 18 Titore müsanükonañi ñajaauü chini, sēni saokü ücuachi'a cheküre Jesure cuasakuü'te ücuauña'me saosi'kua'mü chü'ü. Repaü Tito ücuachi'a müsanükona're jorekü cu'ache cho'omanesi'kua'mü. Chuküna te'eka'chapana müsanükona're ücuuate'e cuasanajeü ücuaja'chechi'a cho'okaijuü pa'inaal'me.

19 Chekürumü müsanükona chü'ure ija'che cuasacosome: "Maipi repaü pa'iche'te ña re'oja'che cuasaal'juü chini jā'aja'ñe i'kacosomü repaü". Jā'a-

ta'ni Diopi ñato Cristo neekuejeku m̄usankonare re'oja'che pa'iche'te che'chejh na'a re'oja'che cho'o koka paaa'ju chini peore cho'omu chuh' ja'a. ²⁰M̄usankonare sani ñavajuechache cuasamu chuh', "Chekuerumu repana chuh'pi saito ùcua cu'ache pa'iju chuh' chiiche cho'omana pa'ijanaa'me", chini cuasaku. M̄usankonapi ja'aja'ñe pa'ito chuh' ùcuaaja'che m̄usankona cuheche'te cho'oja'mu. "Chekuerumu repana sainechi'a cavaju, chekuna nee tua paaneejh, sainechi'a pe'rujh, te'ekuanuchi'a pa'iju, sainechi'a ke'rejh cu'ache cutujh, chekunare vesurojh, sainechi'a cuhejh ùcuankoko te'enachi'a ùcuauache cho'ojh pa'icosome repana", chini cuasaku saivajuechumu chuh'. ²¹Chekuerumu chuh' m̄usankona pa'icheja jo'e sairumu meñe r̄ua pojoku cuasamanea'ku chini Diopi cho'oña m̄usankona pa'iche'te ña kukuosoja'mu chuh'. Aperumu m̄usankona te'ena vajuechache cho'ojh m̄usankona pa'imanaare ja'me kāijh cheke ùcuauache cho'ojh pa'isinaa'me. Chuh' jo'e sani ñato m̄usankona aperumh cu'ache cho'osi'e ùhasoma'ñe ùcua cho'ojh pa'ito r̄ua oija'mu chuh'.

Cu'ache cho'omanea'ju chini chuh'vasi'ea'me

13 ¹Chura saichena'me choteñoñ sani ñaja'mu chuh' m̄usankonare. Dios chuh'o aperumh tocha jo'kasi'e ija'che kuumu:
 Pāi chotena chekuerumu te'eka'chapana repana ñasi'e ùcuate'e
 khato chuh'o ùcuarepaa'me ja'a,
 chiimh. ²Chuh' chura i'kajache chotena i'kacheja'che pa'imu. M̄usankona pa'icheja chuh' ka'chañoñ saisirumh m̄usankonare i'kasi'e so'o pa'ikuta'ni chura jo'e ùcuare i'kakuh tochamh chuh'. Jo'e sani ñani aperumh cu'ache cho'osinana'me chekunare repanapi ùhasoma'ñe ùcua cu'ache cho'ojh pa'ito etoja'mu chuh' repanare ùcuankore. ³Cristo chuh'ire m̄usankonani i'kakaah chini raosilere m̄usankonapi, "Cho'o ñojuh", chiijhna repanare etoja'mu chuh'. Repau Cristo m̄usankonare cu'ache til'jñene chuh'ñe koka peoyma'mu. Peore Masiuejeku m̄usankonapi jo'e cu'ache cho'omanea'ju chini m̄usankonare cu'ache til'jñene chuh'umasiku'mu Repau. ⁴Repañte Cristo te tā'tavesukuna cho'ocheja'che kurususé'verona jē'jo vēasosinaa'me. Jā'ata'ni Dios Peore Masiuhji cho'okaihna vajurani irumh pa'ikuh'mu Repau. Chukuna ùcuaaja'che Cristo neenajejh tā'tavesu-naja'ñe cu'ache cho'ocojnojh pa'inata'ni Dios Peore Masiuhji cho'okaihna Úcuauha'me pa'iju ùcua cho'okaijh pa'ijanaa'me m̄usankonare, na'a re'oja'che paapu chini.

⁵ M̄usankona rekoñoñ pa'iche'te meñe cuasajuh; ¿Diore cuasarepache m̄usankona? M̄usankonapi Diore jorema'ñe cuasato Jesucristo m̄usankonare ja'me pa'imu. ⁶Ùcuachi'a chuh' pa'iche'te ja'aja'ñe ña cuasani chuh' Diore cuasaku pa'iche masijanaa'me m̄usankona. ⁷Ùcuajji cho'okaihna m̄usankona cu'ache cho'oma'ñe paapu chini Diore sēekaimu

chʉ'ʉ. Chʉ'ʉ Repaʉ'te cuasakʉ pa'iche'te cho'o ñokʉ sēema'mʉ chʉ'ʉ jā'a. Mʉsanʉkonapi re'oja'che paapʉ chini sēekaimʉ chʉ'ʉ, chʉ'ʉ Repaʉ'te cuasama'ñe ñokʉj'e. ⁸Dios chʉ'o ūcuarepajekʉna jachacu'akʉna jacha-maʉ mʉsanʉkonapi cu'ache cho'oma'ñe re'oja'chere na'a rʉa cho'ojuʉ paapʉ chini si'arʉmʉ cho'okaikʉ'mʉ chʉ'ʉ. ⁹Jā'ajekʉna chʉ'ʉpi koka peoʉja'che ñokʉta'ni mʉsanʉkona cu'ache cho'omapʉ re'oja'che cho'o koka paato ūcua pojomʉ. ūcuachi'a mʉsanʉkona Diopi cho'okaiʉna na'a rʉa re'oja'che paapʉ chini Repaʉ'te si'arʉmʉ sēekaiʉ pa'ija'mʉ chʉ'ʉ. ¹⁰Jā'are chini chuta'a chʉ'ʉ saimaruñmʉna ie chʉ'o charo tocha saomʉ chʉ'ʉ mʉsanʉkonare, cu'ache cho'oche'te ūhaso re'oja'che pa'ijʉna sani mʉsanʉkonani cu'ache cho'omanera chini. Dios chʉ'ʉre mʉsanʉkonani Repaʉ chʉ'ore chʉ'vakʉ re'oja'che cho'okaau chini jo'kasi'kʉa'mʉ, cu'ache cho'oche'te ūhaso re'oja'che pa'ijʉna mʉsanʉkonare cu'ache cho'oma'ñe che'chokʉna na'a re'oja'che paapʉ chini.

Pablo i'ka pi'ni chʉ'o saokʉ tochasi'ere kʉamʉ

¹¹Chʉ'ʉ majapāijana, ija'ova tocha pi'nicuhamʉ chʉ'ʉ. Mʉsanʉkonapi pojojʉ pa'ijʉ re'oja'chechil'a cho'oto re'omʉ. ūcuanʉko chʉ'ʉ chʉ'vachʉ'ore asa chēa cho'ojʉ ūcuate'e cuasajʉ re'oja'che ja'me pa'ito maire oīʉ re'oja'che pa'iche Cho'okaikʉji Dios ja'me pa'ija'mʉ mʉsanʉkonare. ¹²Re'oja'che pa'ijʉ sāiñechil'a cuasajʉ chēse pojojʉ pa'ijʉ'ʉ. ¹³Chekʉna Jesure cuasana ūcuanʉko chʉ'o saome mʉsanʉkonare. ¹⁴Maire Paakʉ Jesucristoji ūcuanʉkore re'oja'che cho'okaau mʉsanʉkonare. Dios maire oikʉji cho'okaiʉna Repaʉ Rekochoji mʉsanʉkonare ūcuanʉkore ja'me re'oja'che paaʉ. Re'omʉ.

Pablo